

Sygn. akt I Co 1318/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Anna Ostrowska-Liss

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2016 r. w Tczewie

na posiedzeniu niejawnym

skargi dłużnika M. B.

na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tczewie A. Ś. z dnia 8 czerwca 2015 r., wydane w sprawie o sygnaturze Km 245/15, wszczętej z wniosku (...) Bank spółki akcyjnej w W.

postanawia

oddalić skargę dłużnika.

UZASADNIENIE

W dniu 8 czerwca 2015 r. komornik sądowy A. Ś., działając na wniosek wierzyciela, umorzył prowadzone przez siebie postępowanie egzekucyjne o sygnaturze Km 245/15. Równoległe postanowieniem z dnia 8 czerwca 2015 r. komornik rozliczył koszty postępowania w ten sposób, że ustalił je na kwotę 1.767,12 zł i w całości obciążył nimi dłużnika.

Na powyższe postanowienie skargę wniósł dłużnik M. B., domagając się jego uchylenia w całości. W uzasadnieniu skargi dłużnik wskazał, wierzycielowi (...) Bank S.A. przysługiwała wierzytelność względem dłużnika, ale została ona zbyta innemu podmiotowi na mocy umowy cesji z dnia 26 lutego 2015 r. Pomimo tego, w dniu 5 marca 2015 r. dłużnik otrzymał od komornika zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, zainicjowanej przez (...) Bank S.A. Oznacza to, że przedmiotowa egzekucja była prowadzona bezpodstawnie, albowiem w tym czasie bank nie był już wierzycielem. Dopiero po kilku miesiącach poinformowano komornika o dokonaniu cesji wierzytelności i wniesiono o umorzenie egzekucji, co skutkowało wydaniem przez komornika w dniu 8 czerwca 2015 r. postanowienia o umorzeniu postępowania. Niezasadnie obciążono jednak dłużnika kosztami tego postępowania.

W odpowiedzi na skargę komornik stwierdził, iż w jego ocenie skarga nie zasługuje na uwzględnienie. Zdaniem komornika G. (...) Bank skutecznie i prawidłowo złożył wniosek egzekucyjny w dniu 16 lutego 2015 r. Oznacza to, iż w chwili składania wniosku podmiot ten był wierzycielem. Z kolei komornik podejmował czynności zgodne z wnioskiem wierzyciela. Przedmiotowe postępowanie zostało umorzone na wniosek wierzyciela, a zatem komornik był uprawniony do rozliczenia kosztów tego postępowania zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Bez znaczenia jest przy tym, czy czynności komornika przyczyniły się do spłaty zobowiązania dłużnika. Koszty postępowania nie są bowiem od tego zależne.

W ocenie Sądu skarga nie zasługiwała na uwzględnienie.

Niewątpliwie rację ma skarżący, iż wszcząć postępowanie egzekucyjne może jedynie podmiot, któremu przysługują uprawnienia z tytułu egzekucyjnego. Jednocześnie jednak myli się on twierdząc, że G. (...) Bank takich uprawnień nie miał. Rację ma w tym względzie komornik. (...) Bank S.A. był w posiadaniu tytułu wykonawczego, tj. nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na rzecz tego banku. Podmiot ten był zatem uprawniony do zainicjowania postępowania egzekucyjnego w celu wyegzekwowania należnej mu wierzytelności. Jak wynika z akt egzekucyjnych

o sygnaturze Km 245/15 prawidłowo wypełniony wniosek egzekucyjny wpłynął do kancelarii komorniczej w dniu 16 lutego 2015 r., zatem niewątpliwie przed dokonaniem cesji wierzytelności, która miała miejsce w dniu 26 lutego 2015 r.

Wolą ustawodawcy przyznana została wierzycielowi w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego pełna dyspozycyjność w inicjowaniu i zakańczaniu postępowań egzekucyjnych. Wierzyciel jest zatem w pełni uprawniony do złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji w dowolnym - dogodnym dla siebie czasie. W tym miejscu podkreślić należy, że to wyłącznie nierzetelne zachowanie dłużnika, który nie uregulował długu dobrowolnie, jest bezpośrednim powodem wszczęcia przymusowego postępowania egzekucyjnego.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd zważył, że G. N. Bank skutecznie zainicjował postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi M. B., gdyż w dniu złożenia wniosku bank ten nadal był wierzycielem. Miał on zatem prawo podjąć celowe działania zmierzające do wyegzekwowania należnego mu świadczenia. Celowości tych działań nie niweczy fakt, iż kilka tygodni po wszczęciu egzekucji wierzyciel zbył przysługujące mu prawo.

Niezależnie od powyższego koniecznym jest wyjaśnienie dłużnikowi, że wierzyciel, który w toku egzekucji zbył wierzytelność na rzecz podmiotu trzeciego, ale nadal prowadzi egzekucję, w istocie czyni to nie będąc już uprawnionym do otrzymywania świadczenia wyegzekwowanego przez komornika. Niemniej nie jest on jednak bezpodstawnie wzbogacony względem dłużnika, ale względem podmiotu, na rzecz którego sprzedał wierzytelność. W wyniku przelewu wierzytelności zmienia się bowiem nie podmiot, od którego świadczenie się należy, ale podmiot, któremu to świadczenie się należy. Myli się zatem dłużnik, iż nie poinformowanie komornika o zaistniałej cesji wierzytelności miało dla niego jakiegokolwiek negatywne konsekwencje prawne. Tak czy inaczej dłużnik pozostawał bowiem podmiotem, który był obowiązany do spełnienia świadczenia, a kwota, które od niego została wyegzekwowana i przekazana pierwotnemu wierzycielowi, pomniejszyła zgodnie z art. 512 kpc jego dług skutecznie względem nabywcy wierzytelności (przy założeniu, że dłużnik nie wiedział o przelewie wierzytelności). Przepis art. 512 K.c. stanowi bowiem, że dopóki zbywca nie zawiadomił dłużnika o przelewie, spełnienie świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela ma skutek względem nabywcy, chyba że w chwili spełnienia świadczenia dłużnik wiedział o przelewie. Przepis ten stosuje się odpowiednio do innych czynności prawnych dokonanych między dłużnikiem a poprzednim wierzycielem.

Z cytowanego przepisu nie wynika, aby przyjęcie świadczenia przez pierwotnego wierzyciela rodziło jakiegokolwiek uprawnienia po stronie dłużnika względem tego podmiotu. Spełnienie takie ma tylko ten skutek, że dłużnik zostaje zwolniony z długu, a pierwotny wierzyciel odpowiada przed nabywcą wierzytelności na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu. Ustawodawca nie dopuszcza zatem możliwości, aby czynność zmierzająca do realizacji celu gospodarczego (spełnienie świadczenia) mogła zostać przez dłużnika cofnięta na skutek zmiany osoby wierzyciela.

Zgodnie z art. 464 K.c. świadczenie do rąk osoby, która okazuje pokwitowanie wystawione przez wierzyciela, zwalnia dłużnika, chyba że było zastrzeżone, iż świadczenie ma nastąpić do rąk własnych wierzyciela, albo chyba że dłużnik działał w złej wierze. Na gruncie postępowania egzekucyjnego przepisem szczególnym do powyższej regulacji jest art. 815 § 2 K.p.c., który stanowi, że pokwitowanie komornika ma taki sam skutek jak pokwitowanie wierzyciela sporządzone w formie dokumentu urzędowego. Co prawda przepis ten dotyczy sytuacji dobrowolnego spełnienia świadczenia komornikowi, to jednak konsekwencje tego przepisu dla oceny charakteru prawnego spełnienia świadczenia na ręce wierzyciela wykraczają poza te ramy.

Tak zatem pokwitowanie komornika jest w swym znaczeniu zrównane z pokwitowaniem wierzyciela i poświadcza fakt wykonania zobowiązania przez dłużnika w zakresie udokumentowanym w pokwitowaniu. W konsekwencji, z chwilą spełnienia świadczenia komornikowi zobowiązanie wygasa, niezależnie od tego, czy następnie wierzyciel z tego świadczenia skorzystał (por. wyrok z dnia 6 lipca 1999 r. w sprawie sygn. II CKN 394/98, publ. OSNC 2000/2/30). Z punktu widzenia dłużnika nie jest zatem istotne, czy wierzyciel uzyska zaspokojenie swej wierzytelności. Wystarczające jest, by komornik otrzymał świadczenie stwierdzone tytułem egzekucyjnym. Sam ten fakt skutkuje zwolnieniem dłużnika z długu (tak też J. K., Spełnienie świadczenia do rąk nieuprawnionego w wyniku postępowania egzekucyjnego, Przegląd Prawa Handlowego nr 12/08).

W realiach sprawy jest niewątpliwym, że wyniku wyegzekwowania świadczenia na rzecz pierwotnego wierzyciela dłużnik nie poniósł żadnej szkody majątkowej. Ściągnięte od niego świadczenie zostało bowiem zaliczone na poczet wymagalnej wierzytelności, stwierdzonej tytułem egzekucyjnym, zaopatrzoną w klauzulę wykonalności przeciwko dłużnikowi.

Reasumując wszystkie poczynione rozważania należy wskazać, że przedmiotowe postępowanie egzekucyjne zostało skutecznie zainicjowane, a następnie było prawidłowo prowadzone przez komornika sądowego, który realizował wnioski wierzyciela. Stąd też komornik miał prawo obciążyć dłużnika kosztami egzekucyjnymi, powstałymi wskutek tego postępowania.

Zgodnie z art. 770 K.p.c. dłużnik powinien zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Koszty ściągają się wraz z egzekwowanym roszczeniem. Koszt egzekucji ustala postanowieniem komornik, jeżeli przeprowadzenie egzekucji należy do niego. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie stronom oraz komornikowi.

Powyższy przepis wprowadza zasadę, iż koszty postępowania egzekucyjnego obciążają dłużnika. Komornik miał zatem prawo obciążyć dłużnika kosztami doręczenia wierzycielowi środków pieniężnych.

Ponadto na podstawie art. 49 ust. 1 i ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji komornik był uprawniony do naliczenia stosownych opłat egzekucyjnych. W przypadku wyegzekwowania części świadczenia komornik ma prawo naliczyć opłatę stosunkową w wysokości 8% wyegzekwowanego świadczenia, natomiast w przypadku umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela komornik ma prawo naliczyć opłatę stosunkową w wysokości 5% od świadczenia pozostałego do wyegzekwowania.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 7672 § 1 K.p.c. oraz przywołanych wyżej przepisów, Sąd postanowił jak w sentencji.

I Co 1318/15

Zarządzenia:

1. odnotować w rep. Co;
2. odpis postanowienia doręczyć skarżącemu z pouczeniem o zażaleniu;
3. odpis postanowienia doręczyć Komornikowi Sądowemu z pouczeniem o zażaleniu, zwracając mu jednocześnie akta egzekucyjne;
4. przedłożyć z wpływem lub po 30 dniach od wykonania.

T., dnia 21 lipca 2016 r.